

Phẩm 43: GIÁO HÓA BINH TƯỚNG (Phần 1)

Bấy giờ người khắp mọi phương, hoặc từ các miền thành ấp xóm làng cho đến các lân quốc, nói với nhau có ý muốn xuất gia cầu thọ giới Cụ túc. Họ kéo nhau về thành Ba-la-nại đến bên Đức Phật bạch:

–Cho con xuất gia thọ giới Cụ túc.

Vì lý do này các vị Tỳ-kheo tiếp đón mệt nhọc, tiếng ồn ào của những người cầu xin xuất gia làm mất sự yên tĩnh nơi Đức Thế Tôn ở.

Một lúc khác, Đức Thế Tôn đang tĩnh tọa trong tịnh thất, suy nghĩ: “Nay người trong xóm làng, thành ấp và các lân bang từ khắp bốn phương kéo về đây, cầu Như Lai cho họ được xuất gia thọ giới Cụ túc. Do đó các người có ý cầu xin xuất gia này từ phương xa tới đây vừa mệt mỏi, vừa làm mất sự yên tĩnh. Nay Ta có thể cho các vị Tỳ-kheo đi đến các xóm làng thành ấp tha phương để giáo hóa mọi người. Có người nào cầu xin xuất gia thọ giới Cụ túc, nên đứng như pháp mà trao cho họ.”

Nghĩ như vậy rồi, vào buổi sáng, Đức Như Lai ra khỏi phòng, cho họp tất cả các Tỳ-kheo. Sau khi đại chúng vân tập đông đủ, Ngài tuyên bố:

–Này các thầy Tỳ-kheo, các thầy nên biết, Ta ở trong tịnh thất vắng lặng suy nghĩ thế này... các thầy nên đi đến các phương khác, đứng như pháp cho họ xuất gia thọ giới Cụ túc (như đã nói trên) chớ để họ đến đây đường xa khổ nhọc, lại làm mất sự yên tĩnh.

Ngài tuyên bố như vậy, rồi vẫn lặp lại:

–Ta bảo các thầy Tỳ-kheo nên đến các xóm làng thành ấp phương khác, nếu có người đến cầu xin xuất gia thọ giới Cụ túc, các thầy cho họ xuất gia thọ giới Cụ túc.

Ngài lại bảo các thầy Tỳ-kheo:

–Nếu có người đến cầu xin xuất gia, các thầy phải làm các việc sau: Trước tiên cạo bỏ râu tóc cho họ, tiếp đó dạy cho họ đắp y ca-sa hoại sắc. Khi họ phục sức chỉnh tề, dạy họ trịch áo vai bên hữu, ở trước đại chúng đầu gối bên phải quỳ sát đất, chấp tay đánh lễ dưới chân Tỳ-kheo, lễ rồi họ đứng dậy, rồi bảo họ ngồi xổm chấp tay trước chư Tỳ-kheo và dạy họ đọc lên thế này: “Con tên... quy y Phật, quy y Pháp, quy y Tăng.” Các thầy kể từ nay trở đi, y vào lời Ta chỉ dạy, nếu có người nào đến cầu xin xuất gia, thọ giới bằng cách đọc Tam quy thì đắc giới Cụ túc.

Bấy giờ vào mùa hạ, Đức Thế Tôn an cư tại vườn Nai trong thành Ba-la-nại. Ngài bảo các thầy Tỳ-kheo như thế này:

–Này các thầy Tỳ-kheo, nếu biết rằng Ta đã được giải thoát thì các thầy phải giáo hóa hàng trời người để cho nhiều người trong thế gian được lợi ích, được an lạc, hoặc khiến cho người trong thế gian cầu được lợi ích an lạc ở đời vị lai. Các thầy muốn đi đến các làng xóm khác thì được phép đi một mình không cần phải đi hai người. Lại nữa, các Tỳ-kheo, các thầy đi đến các xóm làng khác, vì số đông người nên thương xót giúp đỡ họ, phải thuyết các pháp trước, giữa và sau đều thiện, nghĩa lý vi diệu, đầy đủ không thiếu sót. Này các thầy Tỳ-kheo, phải nói các phạm hạnh, có chúng sinh nào ít trần cấu, kết sử mỏng ít, các căn được thuần thực, mà họ không được nghe chánh pháp thì không biết được thật tướng của các pháp.

Đức Phật bảo các thầy Tỳ-kheo:

–Từ ngày hôm nay, Ta sẽ đi lần về xóm Ưu-lâu-tần-loa nơi thôn Bình Tướng, thuyết pháp giáo hóa cho họ.

Đức Thế Tôn liền nói kệ:

*Tỳ-kheo, Ta đã vượt các khổ.
Tự mình lợi lạc, lợi người khác
Nhiều người còn khổ trừ diệt
Nay sẽ vì họ khởi lòng thương.
Do vậy, hỏi các thầy Tỳ-kheo!
Mỗi người hành đạo về mỗi xứ
Nay Ta cũng sẽ rời nơi đây
Hướng về Tần-loa nơi thôn ấy.*

Khi đó Ma vương Ba-tuần ẩn thân đi đến bên Đức Phật, dùng kệ nói:

*Ông bị các phiền não trói buộc
Cũng như trời, người không có khác
Đã bị tất cả dây ràng buộc
Sa-môn người chưa thoát khỏi lưới.*

Khi Thế Tôn nghe bài kệ này, suy nghĩ: “Đây là lời nói của Ma vương Ba-tuần.”
Ngài liền dùng kệ đáp lại:

*Ta thoát ràng buộc đã từ lâu
Trời, người thuộc hữu, Ta không còn
Thân Ta đâu còn vướng trong lưới
Người bị thu phục còn nói gì?*

Đức Thế Tôn lại dùng kệ cảnh tỉnh Ma vương Ba-tuần:

*Tất cả sắc thanh, hương, vị, xúc
Là pháp ngũ dục, người say đắm
Ta nay đã loại trừ tất cả
Đã thu phục ma Ba-tuần ác.*

Lúc ấy Ma vương Ba-tuần nghe kệ rồi, suy nghĩ: “Sa-môn Cù-đàm đã biết ý ta.”
Nên ma rất khổ não, hết sức hối hận, bỗng nhiên biến dạng không còn ở đó.

Khi ấy chư Tỳ-kheo bạch Phật:

–Lành thay! Bạch Thế Tôn, nếu có người đến chỗ chúng con hỏi: “Thưa Tôn giả Tỳ-kheo, sao gọi là Sa-môn và Bà-la-môn?” Tỳ-kheo chúng con nghe hỏi như vậy phải giải đáp như thế nào?

Đức Phật bảo các thầy Tỳ-kheo:

–Nếu có người hỏi sao là Sa-môn, Bà-la-môn? Tỳ-kheo xuất gia phải như thế nào? Nay các thầy, nên biết là lúc đó cần phải có chánh trí và cần phải có chánh tâm để quán sát.

Đức Thế Tôn vì nhân duyên này, theo thứ tự câu hỏi mà Ngài nói kệ trả lời cho các Tỳ-kheo:

*Trừ diệt dục vọng và ngã mạn
Tham sân dục hết, chẳng tham gì
Thể tánh thanh tịnh thường như vậy
Mới gọi Sa-môn hoặc Tỳ-kheo.
Phạm chí lậu hoặc phải diệt trừ
Sa-môn cần tinh tấn, khổ hạnh
Trừ sạch cấu nhiễm vượt trần lao
Là chân xuất gia phá các ác.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Các vị Tỳ-kheo nghe bài kệ này rồi, lại bạch Đức Phật:

–Hay thay! Bạch Thế Tôn, khi Tỳ-kheo chúng con khát thực phải nói lời gì? Hoặc nói cho tôi thức ăn? Hoặc nói thẳng rằng hãy bố thí thức ăn? Chúng con dùng phương tiện gì để khát thực?

Đức Thế Tôn bảo các thầy Tỳ-kheo:

–Này các thầy Tỳ-kheo, chẳng phải nói như lời các thầy. Lý do tại sao? Vì Tỳ-kheo phải giữ gìn thân tâm. Khi ấy Đức Thế Tôn dùng kệ bảo các thầy Tỳ-kheo:

*Người trí khát thực không nên nói
Cũng không chỉ bảo cho ta ăn,
Thánh giả chánh niệm đứng im lặng
Mới gọi Tỳ-kheo chân khát thực.
Nếu là người trí đi khát thực
Chỉ nên chăm chú đứng một bên
Thí chủ thấy được như vậy rồi
Liên biết Sa-môn hành khát thực.*

Các thầy Tỳ-kheo hỏi Đức Phật:

–Nếu có người sinh tín tâm cho thức ăn, họ cung kính chúng con, Tỳ-kheo chúng con phải nói những lời thế nào? Phải chăng nói với họ: “Người được tốt đẹp, lợi ích lớn?” Hay phải nói với họ: “Người được an ổn lớn, được công đức lớn?” Hay phải nói với họ: “Ta nhận thức ăn rồi người sẽ được phước đức lớn?” Hay nói: “Không có phước?” Tỳ-kheo chúng con phải nói gì? Cúi xin Đức Thế Tôn chỉ dạy.

Đức Thế Tôn bảo các thầy Tỳ-kheo:

–Này các thầy không nên nói những lời như vậy. Ta nay phương tiện chỉ dạy các thầy phải nói lời thế này. Thế Tôn nói:

*Bố thí tăng thêm phước đức lớn
Nhẫn nhục thì không có oán thù
Người tốt nên vứt bỏ sai lầm
Ly dục tự nhiên được giải thoát.
Tu phước thường được vui an ổn
Sở nguyện dễ thành nhiều lợi lạc
Hiện đời dễ được tâm tịch tịnh
Về sau chứng đắc quả Niết-bàn.*

Đức Thế Tôn tóm lược bằng bài kệ này, để dạy cách thức chú nguyện trong khi thọ thực cho các Tỳ-kheo.

Bấy giờ các vị Tỳ-kheo nhận được lời chỉ dạy của Đức Phật như vậy, liền từ chỗ ngồi đứng dậy đánh lễ dưới chân Phật, đi nhiễu quanh ba vòng, rồi tùy ý mỗi vị ra đi.

Sau khi các vị Tỳ-kheo mỗi người ra đi mỗi nẻo, thì các vị thần nơi đây như thần rừng, thần cây, thần kinh hành, thấy khu rừng vắng bóng Tỳ-kheo, dưới mỗi gốc cây và nơi kinh hành cũng trống trải. Họ tưởng nhớ ái mộ các Tỳ-kheo, nên đồng đến chỗ Đức Phật dùng kệ hỏi:

*Các thần chúng con thật ái mộ
Thấy rừng cây vắng bóng Tỳ-kheo
Tỳ-kheo đã vắng chúng Tăng ấy
Đệ tử Cù-đàm nay ở đâu?*

Đức Thế Tôn dùng kệ đáp lời các vị thần hộ cây rừng:

*Tỳ-kheo điều phục các căn xong
Du hành giáo hóa, độ chúng sinh
Có người đi đến Kiều-tát-la
Hoặc đến thành ấp Tỳ-da-ly
Hoặc đến quốc gia A-du-xà
Hoặc đến địa phương lớn Kim cương
Giải quyết nghi hoặc cho mọi người
Tùy thuận thời cơ mà thuyết pháp.*

Sau khi Đức Thế Tôn an cư tại thành Ba-la-nại, Ngài ở lại đó thời gian ngắn, một lần nữa Ngài nhắc nhở các thầy Tỳ-kheo tùy duyên du phương giáo hóa. Thế Tôn cũng rời thành Ba-la-nại, lần lần đi về chỗ thuở xưa Như Lai tu khổ hạnh, đó là thôn Ưu-lâu-tần-loa, thôn này có vị đại Bà-la-môn tên là Bình Tướng. Đến đây Ngài đi theo con đường cũ để đến giáo hóa vị ấy.

Khi Đức Thế Tôn đi trên con đường cũ, dọc đường thấy một khu lâm viên tươi tốt khả ái. Đức Thế Tôn rẽ sang đường tắt tiến sâu vào rừng, đi từ cây này đến cây kia, thấy có một cây ngay thẳng tươi đẹp, liền đến ngồi dưới gốc cây, ở lại một ngày để nghỉ ngơi.

Bấy giờ trong rừng có đám đàn ông bè bạn gồm ba mươi người trong đó hai mươi chín người có gia đình, một chàng còn độc thân. Tuy được hai mươi chín người bạn cùng hỏi vợ cho anh ta, nhưng không có một nàng nào anh ta vừa ý. Bỗng hôm ấy, có một dâm nữ đi lại, chàng trai không gia đình này cùng nàng hợp ý với nhau, nên nàng dâm nữ này cùng anh ta mặc tình hoan lạc, hành việc thế tục. Nàng ta chờ cơ hội ba mươi chàng trai này ngủ say, nàng lựa những vật quý giá rồi trốn đi.

Khi ba mươi chàng trai thức dậy, cùng nhau tìm kiếm dâm nữ, đi khắp cả khu rừng mà không gặp. Bỗng nhiên, từ xa thấy Đức Thế Tôn ngồi dưới gốc cây với tôn nhan đẹp đẽ dễ thương, mọi người ai cũng thích ngắm trông, các căn điều phục tâm ý tịch tĩnh, đã chứng được pháp nhãn tối thượng tối thắng, giống như voi chúa tốt đẹp tuyệt vời, giống như ao lớn tràn ngập nước mát mẻ, có hào quang tỏa rộng một tầm, ánh như vàng ròng, thân hình đủ các tướng tốt như cây Ta-la dày đặc cả hoa, cho đến giống như tinh tú trong vòm trời đêm tối.

Các thanh niên thấy vậy, liền đến trước Đức Phật bạch:

–Thưa Tôn giả, ở nơi đây Ngài có thấy một dâm nữ hình dạng như vậy hay không?

Đức Phật hỏi lại:

–Này các anh, người phụ nữ mà các anh hỏi là người đàn bà nào vậy? Người đàn bà ấy vì lý do gì đi đến đây?

Lúc ấy đám chàng trai cùng đáp:

–Thưa Đại Thiện Tôn giả, anh em chúng tôi gồm ba mươi người đều là dân lương thiện, dừng ở trong rừng này. Hai mươi chín người đã lập gia đình, chỉ còn một người chưa lập gia đình độc thân không vợ. Chúng tôi cùng nhau tìm một dâm nữ làm vợ anh ta, để anh ta tạm thời khoái lạc. Thấy chúng tôi hoan lạc quá độ, ngủ say, nàng ấy trộm lấy bảo vật của chúng tôi rồi trốn mất. Chúng tôi muốn tìm lại vật của người bạn này và của mình, nên đến đây kiếm người dâm nữ.

Bấy giờ Đức Phật bảo các chàng trai:

–Này các chàng trai, Ta hỏi các người, ý các người nên nghĩ thế nào, hiện giờ đây

các người nên tìm nơi chính mình hay tìm người dâm nữ, trong hai việc đó việc nào lợi ích hơn?

Các chàng trai đồng đáp:

–Hay lắm! Thưa Thế Tôn, nếu chúng tôi tìm nơi chính mình là tốt nhất, không nên đi tìm người phụ nữ kia.

Đức Thế Tôn lại bảo:

–Này các chàng trai, nếu được như vậy xin các người hãy ngồi xuống đây! Ta sẽ nói pháp cho các người.

Lúc ấy ba mươi chàng trai đồng bạch Đức Phật:

–Xin vâng Đức Thế Tôn, chúng con sẽ y theo thánh giáo không dám trái lời.

Cả ba mươi người đều đánh lễ dưới chân Đức Phật rồi lui qua ngồi một bên.

Bấy giờ Đức Thế Tôn tuần tự theo căn cơ của họ mà thuyết pháp bố thí, trì giới, nhiếp phục... các pháp đều là tướng hoại diệt, quán sát như thật, chứng biết được rồi, giống như chiếc áo trắng sạch, không lộn chỉ đen, không dính vết bẩn, tùy ý muốn nhuộm sắc gì thì thành sắc đó. Đúng vậy! Đúng vậy! Ba mươi chàng trai này ngay tại chỗ ngồi xa lìa trần cấu, diệt sạch tất cả phiền não, ở trong chánh pháp được pháp nhãn thanh tịnh, bao nhiêu pháp bất tịnh đều là tướng diệt. Quán sát biết được như vậy, các thiện nam tử này thấy tướng các pháp như vậy, hiểu, chứng và thể nhập được pháp tướng ấy, trừ diệt nghi ngờ, không mê đắm, đạt đến vô úy, không làm theo người khác. Khi hiểu được chánh pháp do Đức Thế Tôn dạy, tất cả đứng dạy lễ dưới chân Đức Phật, bạch:

–Lành thay! Bạch Thế Tôn, cúi xin Thế Tôn cho chúng con được xuất gia thọ giới Cụ túc.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn bảo các thiện nam:

–Này các thiện nam, hãy đến đây! Vào trong giáo pháp của Ta tu phạm hạnh thì dứt hết nguyên nhân đau khổ và diệt được trạng thái khổ đau.

Bấy giờ các thiện nam liền thành các vị Trưởng lão xuất gia đầy đủ giới Cụ túc. Đức Thế Tôn ân cần dạy bảo các Trưởng lão này về các pháp yếu. Họ được Đức Phật thuyết pháp một lần nữa. Thời gian chẳng bao lâu, các thiện nam có chánh tín xả tục xuất gia, chí cầu tối thắng phạm hạnh, tự mình hiện chứng đắc thần thông, mỗi người tự nói lên: “Ta đã được quả báo tu phạm hạnh, việc làm đã xong, không còn thọ thân đời sau nữa.” Ngay khi biết như vậy, các Trưởng lão này đều chứng A-la-hán tâm giải thoát hoàn toàn.

Sau khi giáo hóa ba mươi vị Trưởng lão bằng hữu này chứng đạo quả rồi, Thế Tôn du hành đó đây, đi ngang qua khu rừng bạch diệp. Đến đó, Ngài tiến sâu vào trong rừng, thấy một cây vừa ý, trong lòng hoan hỷ, liền ngồi nghỉ dưới gốc cây này trải qua một ngày. Bấy giờ ở trong rừng này bỗng có sáu mươi người dòng họ Vân đi ngang qua. Từ xa họ trông thấy Thế Tôn đang ngồi dưới gốc cây đoan nghiêm dễ mến, ai cũng thích ngắm trông... giống như những vì sao trên bầu trời đêm. Thấy rồi, họ chánh tín thanh tịnh, hết sức hoan hỷ. Vì hoan hỷ nên họ đi đến chỗ Đức Phật, đến nơi đánh lễ dưới chân Thế Tôn, lui ngồi về một bên rồi im lặng.

Bấy giờ Đức Phật vì sáu mươi người họ Vân này tuần tự thuyết các pháp như dạy thực hành bố thí, trì giới... chứng biết. Tất cả những vị Trưởng lão đều chứng A-la-hán, tâm hoàn toàn giải thoát.

Khi giáo hóa sáu mươi vị Trưởng lão Tỳ-kheo họ Vân khiến họ phát tâm xong,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đức Phật rời nơi đó du hành đến phương khác.

